

Sygn. XXV C 1088/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR (del.) Kamil Gołaszewski
Protokolant:	sekretarz sądowy Arkadiusz Połaniecki

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa

(...) Bank (...) S.A z siedzibą w W.

przeciwko

G. K.

o zapłatę

oddala powództwo.

sygn. XXV C 1088/17

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 3 marca 2017 roku (data nadania na poczcie) skierowanym przeciwko (...) Bank (...) SA w W. żądał zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1 748 810,08 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 1 723 336,84 złotych od 17 lutego 2017 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 25 473,24 złote od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych (k.2-5).

Pozwany G. K. w odpowiedzi na pozew wnosił o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów postępowania (k.80-91). W szczególności, obok innych zarzutów nieistotnych dla rozstrzygnięcia, pozwany jednoznacznie zakwestionował wysokość roszczenia oraz fakt wypowiedzenia umowy (k.83).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

1. W dniu 28 listopada 2011 roku G. K. zawarł z (...) Bank (...) SA w W. umowę kredytu mieszkaniowego nr (...) (umowa k.9-24).

2. Na podstawie umowy (§2 ust.1) powód udzielił pozwanemu kredytu w kwocie 1 676 463,20 zł. Kredyt był indeksowany do euro. Zgodnie z §1 lit. b) umowy w przypadku kredytu indeksowanego do waluty obcej CHF/EUR/USD kwota kredytu zostanie wypłacona w złotych. Bank dokonuje przeliczenia wypłaconej kwoty kredytu na walutę

indeksacji wg kursu kupna danej waluty zgodnie z obowiązującą w banku w dniu uruchomienia kredytu/transzy kredytu tabelą kursów walut dla produktów hipotecznych w (...) Bank (...) SA w W.. Kredytobiorca wskazuje walutę w jakiej ma zostać uruchomiony kredyt we wniosku o uruchomienie kredytu.

3. Jako okres kredytowania wskazano przedział od 28 listopada 2011 r. do 24 kwietnia 2047 r. (§2 ust.2).
4. Na oprocentowanie kredytu składa się stawka referencyjna 3M-EURIBOR oraz stała marża banku w wysokości 2,45 %. Na dzień sporządzenia umowy oprocentowanie wynosiło 3,99 % (§2 ust.3-6 i §12 ust.1-3).
5. Kredytobiorca zobowiązuje się do spłaty kredytu wraz z odsetkami wynikającymi z umowy w terminach i wysokości ustalonych w harmonogramie spłaty na rachunek określony w §2 ust.19 pkt 1) umowy (§13 ust.1).
6. Zgodnie z §2 ust.19 pkt 1) kredyt spłacany jest w euro na rachunek o nr. (...).
7. Zgodnie z §13 ust.4 kredytobiorca może spłacać kredyt w walucie w jakiej został udzielony lub w walucie, do której jest indeksowany. Zgodnie zaś z ust.5 kredytobiorca może spłacać kredyt udzielony w walucie obcej lub indeksowany do waluty obcej w złotych. W takim przypadku kapitał i odsetki wyrażone w walucie obcej spłacane będą w złotych jako równowartość kwoty podanej w tej walucie przeliczonej wg kursu sprzedaży walut zgodnie z obowiązującą w banku w dniu wpływu środków na rachunek tabelą kursów walut dla produktów hipotecznych w (...) Bank (...) SA.
8. W przypadku niezapewnienia na dzień płatności raty wystarczających środków na pokrycie bieżącej raty kredytu na rachunku spłaty kredytu, rata kredytu może zostać zaspokojona ze środków zgromadzonych na pozostałych rachunkach kredytobiorcy w banku, w tym prowadzonych w innej walucie, przy czym kapitał i odsetki spłacane będą w walucie kredytu lub walucie indeksacji jako równowartość złotowa kwoty podanej w walucie kredytu (§13 ust.12).
9. Bank może rozwiązać umowę kredytu z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia m.in. w przypadku opóźnienia w spłacie rat kapitałowo-odsetkowych lub odsetkowych za co najmniej dwa okresy płatności, pomimo wezwania kredytobiorcy do zapłaty (§18 ust.1 i 3 pkt 1). Po upływie okresu wypowiedzenia kredytobiorca jest zobowiązany do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami oraz kosztami i opłatami związanymi z dochodzeniem roszczeń przez bank z tytułu kredytu (ust.5).
10. 14 marca 2012 r. strony zawarły sporządzonego 12 marca 2012 r. aneks nr (...), w którym ustalono zasady spłaty kredytu w walucie obcej oraz sposób i termin ustalania kursu wymiany waluty obcej, na podstawie którego będzie wyliczana kwota wypłaty lub spłaty kredytu (aneks nr (...) k.27-29).
11. Zgodnie z §1 ust.1 aneksu kredytobiorca może spłacać kredyt denominowany do waluty innej niż waluta polska w walucie kredytu lub w walucie polskiej. Kredytobiorca zobowiązuje się do dokonywania spłaty kredytu w terminie i wysokości ustalonej w umowie na rachunek prowadzony w walucie kredytu służący do gromadzenia środków przeznaczonych na spłatę kredytu o nr. (...) (ust.2).
12. Spłaty kapitału i odsetek dokonane w złotych będą przeliczane na walutę kredytu według kursu sprzedaży tej waluty zgodnie z tabelą kursów walut dla produktów hipotecznych w (...) Bank (...) SA obowiązującą w dniu wpływu środków na rachunek do spłaty (§1 ust.5).
13. Pismem z dnia 17 stycznia 2017 r. doręczonym pozwanemu 24 stycznia 2017 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty w terminie 7 dni kwoty 1 738 895,00 złotych w związku z rozwiązaniem umowy kredytu mieszkaniowego nr (...) (wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru k. 36-36a).
14. Zgodnie z §18 ust. 5 Regulaminu kredytu mieszkaniowego w (...) Bank (...) SA tryb spłaty, walutę oraz terminy spłat zobowiązań z tytułu kredytu określa umowa kredytu (regulamin k. 165-171).

Stan faktyczny sprawy sąd ustalił na podstawie złożonych przez strony ww. dokumentów, których wiarygodność i moc dowodowa nie była przez strony kwestionowana. Przy ustalaniu stanu faktycznego sprawy sąd pominął przedłożone

przez powoda dokumenty w postaci wyciągu z ksiąg bankowych (k. 33), harmonogramu spłat kredytu, historii spłat kredytu, historii zmian struktury zadłużenia i historii zmian oprocentowania odsetek umownych (k. 115-151), ponieważ jako dokumenty prywatne sporządzone przez pracownika powoda nie stanowiły one dowodu na okoliczności parametrów kredytu i kształtowania się zadłużenia pozwanego z tytułu kredytu. Ponadto sąd pominął dowód z oświadczenia kredytobiorcy z 7 grudnia 2011 r. i pisma zawierającego informację uzupełniającą o ryzyku z 7 grudnia 2011 r. i 6 lutego 2012 r. (k. 152-157), ponieważ okoliczności na jakie dowody te zostały złożone nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd postanowił również oddalić wnioski dowodowe pozwanego o przeprowadzenie dowodu z dokumentów w postaci zeznań podatkowych oraz z przesłuchania świadka (wnioski dowodowe k.80-81, postanowienie dowodowe k.200), ponieważ okoliczności, na jakie te dowody miały zostać dopuszczone nie miały istotnego znaczenia dla sprawy, a ich dopuszczenie prowadziłyby jedynie do przewlekłości postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu przede wszystkim dlatego, że powodowi nie przysługuje roszczenie o spłatę przez pozwanego kredytu w złotych. Zgodnie z §2 ust. 19 pkt 1 umowy walutą spłaty kredytu jest euro. Oznacza to, że wierzycielowi przysługuje roszczenie o zapłatę kwoty kredytu tylko w tej walucie. Żaden przepis prawa lub umowy kredytu nie przyznaje wierzycielowi roszczenia o zapłatę w złotych. Co prawda kredyt może być spłacany w złotych na podstawie §13 ust. 4 i 5 umowy (jak również art. 358 §1 k.c.), jednakże jest to uprawnienie przysługujące dłużnikowi, któremu nie odpowiada roszczenie wierzyciela, na co wskazuje wyrażenie: „kredytobiorca może spłacać kredyt [...] w złotych” (tzw. upoważnienie przemienne – por. Komentarz do art. 358, K. Osajda (red.), Tom III A. Kodeks cywilny. Komentarz. Zobowiązania. Część ogólna, Warszawa 2017). Wierzyciel mocą swego oświadczenia nie może żądać od dłużnika wykonania swego uprawnienia, ponieważ wówczas przestałoby ono być uprawnieniem a stałoby się obowiązkiem. W związku z tym powód mógł żądać zapłaty jedynie w euro, zaś od decyzji pozwanego zależało, czy zamiast tego będzie dokonywał zapłaty w złotych.

W związku z powyższym dokonane przez powoda przewalutowanie kredytu było nieuzasadnione, zaś dochodzone roszczenie – bezpodstawne.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że powództwo podlega oddaleniu również jako nieudowodnione.

Pozwany w odpowiedzi na pozew potwierdził zawarcie z powodem umowy kredytu, jednakże zakwestionował pozostałe okoliczności uzasadniające powództwo, w szczególności fakt wypowiedzenia umowy kredytu oraz wysokość zadłużenia. W związku z tym na powodzie ciążył ogólny obowiązek wykazania tych okoliczności, z których wywodził skutki prawne (art. 6 k.c., art. 232 k.p.c.).

Powód nie udowodnił już pierwszej okoliczności uzasadniającej żądanie pozwu, tj. wypowiedzenia umowy, poprzestając jedynie na głośnym twierdzeniu, że umowa kredytu została skutecznie wypowiedziana w związku z nieterminowością zapłaty rat przez pozwanego. Co prawda powód podniósł dodatkowo, że złożone powództwo zastępuje wypowiedzenie umowy kredytu, jednakże, jeśli nawet przyjąć możliwość złożenia wypowiedzenia umowy kredytu w ten sposób, to powód nie udowodnił spełnienia ustawowych przesłanek do wypowiedzenia umowy kredytu wynikających z art. 75c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe.

Zgodnie z ust. 1 i 2 art. 75c prawa bankowego, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Przepisy te mają zastosowanie do łączącego strony stosunku prawnego na mocy art. 12 ustawy o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw z dnia 25 września 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1854), zgodnie z którym banki oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy, dostosują swoją działalność do wymagań określonych w art. 75c ustawy zmienianej w art. 1 [prawa bankowego – przyp. sądu], w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

W związku z tym przed wypowiedzeniem umowy (co zgodnie ze stanowiskiem powoda nastąpiło 14 stycznia 2017 r. – vide: zestawienie zawierające strukturę zadłużenia k.72) powód powinien był wezwać pozwanego do spłaty opóźnionych rat, wyznaczając mu w tym celu 14-dniowy termin. Powód w żaden sposób nie wykazał, aby takie działania podjął. Skutkiem zaś niewdrożenia przez powoda wskazanych działań upominawczych jest nieskuteczność złożonego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2016 r., II CSK 750/15, MonPrBank 2017 nr 10, str. 21; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 17 stycznia 2018 r., I ACa 682/17).

Niezależnie od powyższego, powód nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia. Na tę okoliczność powód przedłożył jedynie dokumenty prywatne w postaci m.in. wyciągu z ksiąg bankowych oraz tabel i zestawień wskazujących na kształtowanie się zadłużenia powoda. Dokumenty te nie kreują jednakże obowiązku zapłaty, więc ich złożenie nie jest wystarczające do zasądzenia dochodzonej kwoty.

Wskazać należy, że złożony przez powoda dokument zatytułowany „wyciąg z ksiąg bankowych” w rzeczywistości wyciągiem z ksiąg bankowych nie jest. Wyciąg powinien odzwierciedlać strukturę dokumentu źródłowego, wiernie go odtwarzać w określonej części, a przynajmniej powinno wynikać z niego z jakiej pozycji (części) dokumentu źródłowego wyciąg został wykonany (por. Komentarz do art. 112, A. Oleszko, Prawo o notariacie. Komentarz. Część II, LexisNexis, 2012; Komentarz do art. 250, A. Góra-Błaszczkowska (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Tom I. Komentarz. Art. 1-729, Warszawa 2016). Tymczasem złożony przez powoda dokument jest jedynie oświadczeniem powoda o treści ksiąg bankowych. Przy tym nawet jeśliby uznać złożony przez powoda dokument za wyciąg to i tak ma on jedynie moc dokumentu prywatnego w postępowaniu sądowym na podstawie art. 95 ust. 1a prawa bankowego, a więc jego moc dowodowa jest niewystarczająca do uznania wysokości roszczenia za udowodnione, w szczególności w sytuacji, w której pozwany jednoznacznie zakwestionował wysokość roszczenia.

Ponadto podnieść należy, że składane przez powoda tabelaryczne zestawienia nie mogły być wystarczające dla stwierdzenia w szczególności wysokości oprocentowania kredytu. Z umowy kredytu wynika, że na oprocentowanie składała się stała marża banku oraz stawka referencyjna EURIBOR. W związku z tym powód powinien przedstawić dowody (inne niż własne oświadczenia banku, które w istocie nie różni się niczym od twierdzeń powoda) wskazujące na kształtowanie się stawki EURIBOR. Takowych dowodów powód nie złożył, w związku z czym roszczenie w zakresie odsetek umownych, niezależnie od niewykazania wymagalności całego dochodzonego roszczenia, było niezasadne.

Ewentualnie sąd mógłby jeszcze zasądzić powództwo w części w jakiej poszczególne raty były wymagalne na datę wyrokowania, jednakże bank nie wskazał jakie raty pozwany byłby zobowiązany płacić po dniu, który powód wskazał jako dzień wypowiedzenia umowy, zaś co do rat płatnych przed tym dniem, w pełni aktualne są uwagi co do nieudowodnienia dochodzonego roszczenia.

Podsumowując rozważania w zakresie udowodnienia roszczenia jako jednej z przyczyn oddalenia powództwa, sąd stoi na stanowisku, że w sytuacji, w której pozwany zaprzecza twierdzeniom powoda o wysokości roszczenia, powód może skutecznie sprostować spoczywającemu na nim ciężarowi dowodu (art. 6 kc) jedynie jeśli przedstawi inne niż wytworzone we własnym zakresie dokumenty, tj. dokumenty, których treść nie ogranicza się do oświadczeń powoda o prawdziwości jego twierdzeń zawartych w pozwie.

Wobec powyższego sąd oddalił powództwo w całości. Nadmienić przy tym należy, że oddalenia powództwa o zapłatę w złotych polskich nie stoi na przeszkodzie zgłoszeniu przez powoda prawidłowego żądania wyrażonego w euro.

ZARZĄDZENIE

(...)